Súd:	Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka:	6C/73/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5622203537
Dátum vydania rozhodnutia:	25. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Iveta Žišková
ECLI:	ECLI:SK:OSLM:2023:5622203537.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, sudkyňou JUDr. Ivetou Žiškovou, vo veci žalobcov v 1. rade L. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XXX/X, X. S., v 2. rade F. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXXX, E., Č. V., v 3. rade H. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. J. X. XXX, Č. V., v 4. rade M. K., nar. XX. XX. XXXX, aktuálne trvale nežije I. Č. V., v 5. rade Z. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXXX/X, X. S., v 6. rade X. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXXX/X, X. S., v 7. rade M. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XXX/X, X. S., v 8. rade S.. M.. J. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XXX/X, X. S., v 9. rade S. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XXX/X, X. S., v 10. rade S. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XXX/X, X. S., v 11. rade O. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XXX/X, X. S., zastúpených
JUDr. Miloslavom Hrickom, advokátom, so sídlom Ulica 1. mája 709, Liptovský Mikuláš, proti žalovaným v 1. rade S.. Z. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom D.. K. XXX/XB, X. S., zastúpenému JUDr. Dušanom Jančim, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš, v 2. rade Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00151700, o zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n n í v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 15 000,- eur, žalobcovi v 2. rade sumu 10 000,- eur, žalobkyni v 5. rade sumu 10 000,- eur, žalobkyni v 7. rade sumu 10 000,- eur a žalobkyni v 10. rade sumu 10 000,- eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

II. Vo zvyšku sa žaloba z a m i e t a .
III. Žalobcom v 1., 2., 5., 7. a 10. rade sa voči žalovaným v 1. a 2. rade p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

IV. Žalovaným v 1. a 2. rade sa voči žalobcom v 3., 4., 6., 8., 9. a 11. rade
n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou, doručenou elektronicky Okresnému súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd“) dňa 16. 11. 2022, žalobcovia v 1. - 11. rade uplatnili náhradu nemajetkovej ujmy podľa
§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „Obč. zák.“) voči žalovanému v 1. rade, ako vinníkovi dopravnej nehody, pri ktorej dňa 09. 12. 2020 zahynula S. K., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom Z. XXX/X, X. S. a voči žalovanému v 2. rade, voči ktorému majú žalobcovia priamy nárok, pričom sa odvolávali na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 31. 03. 2016, sp. zn. 21Co/60/2015. Žalobca v 1. rade - pozostalý manžel, si uplatnil nemajetkovú ujmu v sumu 15 000,- eur, žalobcovia v 2., 5., 7. a 10. rade - deti S. K. si uplatnili každý po 10 000,- eur a žalobcovia v 3., 4., 6., 8., 9. a 11. rade - vnuci S. K.

si uplatnili každý po 5 000,- eur. Tvrdili, že žalovaný v 1. rade sa svojim konaním nedopustil len porušenia Trestného zákona, za čo bol odsúdený Okresným súdom Liptovský Mikuláš v konaní, vedenom pod sp. zn. 3T/42/2021, ale zasiahol aj do práva na ochranu ich osobnosti, ako blízkych príbuzných obete. S. K. s manželom mala 4 deti, 6 vnúčat a v čase smrti jedno pravnúča. Všetci členovia rodiny mali veľmi úzke a intenzívne vzťahy. Jej usmrtením došlo k zásahu do práva žalobcov na ochranu osobnosti, konkrétne do práva na súkromie a rodinný život, ktoré bolo nenapraviteľne porušené, pretože následok dopravnej nehody úplne zničil možnosť rozvíjať rodinu a emocionálny vzťah s ňou. Napriek tomu, že S. K. mala v čase dopravnej nehody 77 rokov, jej zdravotný stav bol nadštandardný a žalobcovia očakávali, že vzťah s ňou budú môcť rozvíjať ešte dlhú dobu. Hlavne však neočakávali, že k narušeniu týchto vzťahov dôjde takým tragickým a nečakaným spôsobom, navyše v predvianočnom čase.

2. Každý zo žalobcov popísal svoj vzťah s nebohou, pričom všetci poukázali hlavne na to, že S. K. stmeľovala rodinu, bola spoločenská, zvládala vykonávať všetky domáce práce a zaujímala sa o žalobcov, týchto podporovala v ich snaženiach.

3. Žalovaný v 1. rade so žalobou nesúhlasil, pričom namietal najmä svoju vecnú pasívnu legitimáciu. Poukázal na to, že v čase dopravnej nehody mal riadne uzatvorenú poistnú zmluvu so žalovaným v 2. rade, pričom v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému a poškodený je oprávnený si svoj nárok uplatniť priamo proti poisťovni. Právo na ochranu osobnosti primárne poskytuje ochranu pred zásahmi do psychicko-morálnej integrity osoby a podľa jeho názoru nedošlo k zásahu v takom rozsahu, v akom uvádzajú žalobcovia v 1. - 11. rade. Nebohá S. K. mala v čase nehody 77 rokov, bola v dôchodkovom veku, jej smrťou došlo nepochybne k nenapraviteľnému zásahu do osobnostných práv blízkych osôb, avšak je otázne nakoľko intenzívny bol jednak tento zásah, ako aj vzťahy jednotlivých žalobcov s nebohou. Pri posudzovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je preto potrebné diferencovať medzi väzbami blízkych osôb vo vzťahu k usmrtenej. Poukázal na to, že deti nebohej, dokonca aj vnúčatá, sú už plnoleté osoby a nie je sú odkázané na jej výživu. Vyslovil názor, že v tomto prípade ide o prehnaný nárok, ktorý by mal súd moderovať do značnej výšky a ako neodôvodnené označil nároky vnúčat nebohej.

4. Žalovaný v 2. rade v celom rozsahu poprel uplatnený nárok a tento označil za nepreukázaný a tvrdenia žalobcov označil za nedostatočné. Okrem základu namietal aj výšku uplatnenej nemajetkovej ujmy, pričom poukázal na požiadavku primeraného zadosťučinenia, ale aj požiadavku proporcionality, čo znamená, že výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia. Uviedol, že je potrebné zaoberať sa vekom a intenzitou vzťahov jednotlivých žalobcov so zomrelou. Poukázal pritom na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/21/2020 kde súd zdôraznil, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade usmrtenia príbuzného nie je paušálnym nárokom v tom zmysle, že by vznikol automaticky pri preukázaní nejakého právne kvalifikovaného vzťahu k usmrtenému. Poukázal aj na rozhodovaciu činnosť iných súdov pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Odvolal sa aj na zákon o obetiach trestných činov č. 274/2017, ktorý priznáva nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50-násobku minimálnej mzdy celkom. V roku 2020, kedy sa stala dopravná nehoda, predstavovala minimálna mzda sumu 580,- eur, takže maximálne finančné odškodnenie v prípade úmyselného trestného činu by predstavovalo 29 000,- eur, pričom v danom prípade sa jedná o nedbanlivostný trestný čin. Poukázal aj na ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý upravuje limit pre výšku nemajetkovej ujmy v súvislosti s nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom tak, že výška nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady, poskytovaná osobám poškodeným násilným trestným činom.

5. Žalobcovia v ďalšom podaní aj na pojednávaní zotrvali na podanej žalobe. Pokiaľ ide o pasívnu legitimáciu žalovaného v 1. rade, ustanovenie § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. zakladá síce žalobcom priamy nárok voči poisťovni, ale nevylučuje zodpovednosť poisteného. Preto sú vecne legitimovaní obidvaja. Pokiaľ ide o vek S. K. v čase jej smrti tvrdili, že jej zdravotný stav bol lepší, ako u jej rovesníkov. Nemala žiadny zdravotný problém, ktorý by ju obmedzoval na živote a nič nenasvedčovalo tomu, že by nemohla žiť oveľa dlhší život. Nie je preto smerodajný štatistický údaj o priemernom veku žien na Slovensku. Intenzita zásahu je dôvodom, prečo sa náhrady nemajetkovej ujmy domáhajú aj vnúčatá. Jedná sa o osobitný prípad, kde rodina S. K. bola veľmi súdržná od starých rodičov až po vnukov, čo žalobcovia dokumentovali fotografiami z niektorých spoločných aktivít. Tvrdili, že na vzťahy medzi nimi a S. K. nemala vplyv ani vzdialenosť medzi ich bydliskami, nakoľko moderné technológie umožňujú

jednoduchý osobný kontakt, telefonovanie, videohovory, zdieľanie fotiek a pod. Všetci žalobcovia mali preto možnosť rozvíjať svoj vzťah s nebohou a tieto možnosti intenzívne využívali. Vykonané dôkazy žalobcovia označili za dostatočné, nakoľko ide o súkromnú intímnu vec, ktorá sa neprejavuje navonok do takej miery, že by sa dali vykonať dôkazy iné, ako výpoveď dotknutej osoby.
6. Žalovaný v 1. rade v ďalšom podaní aj na pojednávaní zotrval na svojom stanovisku, že vo veci nie je vecne pasívne legitimovaný. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcov o nadštandardnom zdravotnom stave S. K., poukázal nielen na jej vek, ale aj na tvrdenia žalobcov o tom, že mala problémy s chrbticou, takže jej zdravotný stav nebol až taký výborný. Tvrdil, že vnuci nebohej ničím nepreukázali takú súdržnosť rodiny, ani nimi tvrdenú výraznú intenzitu zásahu. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy existencia závažnej ujmy, pričom nie sú rozhodujúce subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba. Je nepochybné, že smrť starej mamy vnúčatá zarmútila a dotkla sa ich, avšak intenzita tohto zásahu nie je, podľa názoru žalovaného v 1. rade, taká vysoká, aby odôvodňovala nárok na finančnú satisfakciu voči každému vo výške 5 000,- eur. Nesúhlasil s argumentáciou žalobcov o možnosti elektronického kontaktu žalobcov s nebohou, pretože takýto kontakt nepreukazuje blízkosť vzťahov ani intenzitu zásahu do osobnej sféry žalobcov. Nesúhlasil ani s názorom, že jeho odsúdenie v trestnom konaní nemôže čo i len čiastočne zhojiť zásah do práva na súkromie, pretože takýto výklad je v rozpore s ustálenou judikatúrou. Uplatnené nároky žalobcov dokopy predstavujú sumu 85 000,- eur, čo je viac, ako 145-násobok minimálnej mzdy. Čo sa týka detí nebohej vyslovil názor, že smrťou ich matky mohlo dôjsť k zásahu do ich osobnostnej sféry, avšak intenzita tohto zásahu neodôvodňuje výšku nároku 10 000,- eur pre každého. Všetky deti nebohej boli v čase matkinej smrti dospelé, mali svoje vlastné rodiny a ich život nebol v žiadnom možnom spôsobe závislý od života, resp. od osoby nebohej. Takisto požadovaná nemajetková ujma 15 000,- eur pre manžela je neprimerane vysoká vzhľadom na vek a už plnohodnotne prežitý život - poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/141/2022.

7. Žalovaný v 2. rade v ďalšom podaní aj na pojednávaní zotrval na svojom pôvodnom stanovisku, keď nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pre vnukov zomrelej považoval za absolútne nedôvodný. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/265/2009 zo dňa 17. 02. 2011, v zmysle ktorého právo domáhať sa ochrany osobnosti z titulu zásahu do emocionálnej sféry fyzickej osoby patrí najbližším príbuzným, a to manželovi a deťom, a ak ich niet, rodičom. Požadovanú náhradu v celkovej sume 85 000,- eur označil za neprimeranú a pre žalovaného v 1. rade aj likvidačnú, a to s poukazom na okolnosti dopravnej nehody, príjem žalovaného v 1. rade a jeho vyživovaciu povinnosť voči dvom maloletým deťom. Skutočnosť, že na strane žalovaného je aj poisťovňa, nie je dôvodom na to, aby boli priznávané neprimerane vysoké sumy.

8. Žalobcovia v 1. - 11. rade uplatnený nárok odôvodnili písomne v žalobe a ústne vo svojich výpovediach - žalobcovia v 1., 2., 5., 6., 7., 8., 9., 10. a 11. rade na pojednávaní, vykonanom dňa 04. 04. 2023 na Okresnom súde Liptovský Mikuláš a žalobcovia v 3. a 4. rade do zápisnice pred dožiadanými súdmi - žalobkyňa v 3. rade dňa 29. 06. 2023 pred Okresným súdom Hradec Králové a žalobca v 4. rade dňa 26. 06. 2023 pred Obvodným súdom pre Prahu 5, nasledovne:

a) Žalobca v 1. rade - manžel nebohej uviedol, že v spoločnej domácnosti žili s nebohou S. K. 57 rokov a na dôchodku boli spolu 23 rokov. Vychovali 4 deti a podieľali sa spolu na opatere a výchove 6 vnúčat, keď najmladšia dcéra S., vnučka O. a jej syn S. majú u nich trvalý pobyt a často u nich bývali. Tvrdil, že rodina udržiavala úzke kontakty, deti a vnúčatá sa stretávali často u nich a naopak. Manželka mu veľmi chýba, bola ochotná vždy pomôcť a bola nesmierne obetavá. Žalobca v 1. rade tvrdil, že s manželkou mali štandardné až príkladné vzťahy, nikdy nemali vážnejšie rozpory, okrem bežnej výmeny názorov. Viedli aktívny život aj na dôchodku. Kým bývali v rodinnom dome, venovali sa záhradníčeniu (to bolo pred 6 rokmi). Manželka mala veľa aktivít, veľmi pekne štrikovala, chodili spolu do Klubu vojenských dôchodcov Liptov, do českého spolku Liptov a aj do Jednoty dôchodcov v Liptovskej Porúbke aj po tom, ako sa presťahovali do Liptovského Mikuláša. Manželka tam spievala. Sú široká rodina, komunikovali nielen na diaľku ale aj osobne, aj keď postupne, ako sa deti odsťahovali, tak viac na diaľku. Spolu s manželkou mali príjem do domácnosti 1 050,- eur mesačne, teraz on poberá výsluhový dôchodok 907,- eur a vdovecký dôchodok 275,- eur. Tvrdil, že manželku v ničom nelimitoval jej zdravotný stav. Bola síce operovaná na chrbticu - mala operované platničky, ale to ju v ničom neobmedzovalo. Po manželkinej smrti sa cíti sám, aj keď má deti. Urnu s manželkiným popolom má stále doma so sviečkami a kvetmi. V čase manželkinej smrti bývali sami dvaja v byte, ktorý vlastnícky patrí ich dcére S.. Teraz v tomto byte

žije sám, pomáhajú mu dcéry, pričom od januára 2023 sa do byt nasťahovala aj vnučka O. K. so svojim maloletým synom S..

b) Žalobca v 2. rade - syn nebohej uviedol, že ho matkina smrť veľmi zasiahla. Matka bola k nemu vždy milujúca, láskavá, ústretová, za čo sa jej nestihol dostatočne poďakovať. Z domu odišiel už veľmi skoro študovať do Prahy, kde sa oženil, pričom matka veľmi vrelo prijala aj jeho manželku O.. Z manželstva sa mu narodili dve deti, s ktorými veľmi často navštevovali matku na Slovensku a aj ona často bola hosťom v ich dome v Hostiviciach. Po tom, ako rodičia zostarli a bolo pre nich čoraz problematickejšie cestovať, často si telefonovali a občas ich išli navštíviť, hlavne pri príležitosti narodením a výročí. Matka v 90-tych rokoch prekonala rakovinu maternice, pričom z tejto choroby a uzdravila. Vďaka vedľajším účinkom liečby ju postihli zdravotné ťažkosti s chrbticou, avšak bola veľmi statočná, málokedy sa sťažovala. Bola veľmi pracovitá a starostlivá, naďalej sa o všetkých zaujímala, pomáhala ako radou, tak aj pomocou. Bola všetkým vzorom, že sa k rodičom treba správať s úctou a láskou a postarať sa o nich až do konca. Uviedol, že matka bola takou spojkou v rodine, v poslednom období pred smrťou sa stretávali v priemere 4x ročne, keď minimálne 2x ročne prišla matka k nim a oni 2x do roka chodili na Liptov. Telefonovali si často, možno 2x týždenne. Zúčastnila sa svadby jeho dcéry v roku 2018 a posledná väčšia akcia bola v roku 2020 oslava otcových narodenín. Najviac sa ho dotkla okolnosť matkinej smrti a predstava, ako sa váľa na asfalte v bolestiach. V čase matkinej smrti jeho dcéra už bola vydatá a syn žil s priateľkou v Prahe - neskôr sa s ňou odsťahoval do Holandska.

c) Žalobkyňa v 3. rade - vnučka nebohej uviedla, že aj keď celý život žije v Čechách, so starkou a celou rodinou sa často vídali, aspoň 1x ročne. Ako dieťa chodila na Slovensko pravidelne s rodičmi. Spolu trávili dovolenku, napr. na chate v Tatrách, 1x v Španielsku. Starká bola veľkým rodinným zjednocovateľom, dokázala napraviť „pošramotené“ vzťahy, čo všetkým chýba. Aj keď bola v seniorskom veku a trpela silnými bolesťami chrbta, bola veľmi vitálna a plná života. Mrzí ju, že sa nedočkala narodenia jej dieťaťa. Vo výpovedi označila žalobkyňa v 3. rade svoju babičku za najlepšieho človeka so zlatým srdcom, ktorý pre rodinu robil maximum a pre žalobkyňu je úplne nepochopiteľná jej strata. Mrzí ju, že už neuvidí jej syna ani dom, ktorý si zriadili s manželom. Od nehody má zlý pocit, úzkosť a strach keď sedí v aute, napr. pred každým priechodom. Uviedla, že to, akým je človekom, je zásluhou aj babičky a podobne pozitívny vplyv na život mohla dať i jej synovi.

d) Žalobca v 4. rade - vnuk nebohej uviedol, že s babičkou sa mu spájajú iba tie najlepšie detské spomienky plné láskavosti, lásky, ochoty a obetavosti. Nielen v detstve, ale aj v dobe dospievania a dospelosti ho babička zahŕňala čistou láskou a neustále ich spájalo puto i napriek vzdialenosti domovov. Vo výpovedi uviedol, že do doby štúdia chodil na Slovensko často, cca 10x ročne, a babička dochádzala často do Prahy. Prerušil to kovid. On naposledy bol na Slovensku v lete roku 2020. Nakoľko kontakt s rodinou z matkinej strany bol minimálny, jeho fixácia na babičku bola väčšia. Táto dávala blízky vzťah najavo. Traumatický pre neho bol aj spôsob smrti babičky. Už pred babičkinou smrťou nebol najlepšie zdravotne na tom z dôvodu pracovných obmedzení a tým spôsobených finančných problémov a babičkina smrť bola posledná kvapka, kedy žalobca mnoho mesiacov nebol schopný vôbec práce a snažil to riešiť psychológmi. Babička v ňom vzbudzovala záujmy o prírodu a slovenské tradície, telefonovali si často, naposledy na Mikuláša 2020, teda pár dní pred jej smrťou. Takisto si volali pri príležitosti sviatkov a výročí, rozhodne niekoľkokrát mesačne. Babička bola na svoj vek stále vitálna, nakoľko jej predkovia sa dožili vysokého veku očakával, že babička tu bude dlhšiu dobu. V čase babičkinej smrti mal viac rokov partnerku, ktorá je z Holandska a tento vzťah trvá doteraz.

e) Žalobkyňa v 5. rade - dcéra nebohej uviedla, že s mamou často chodievali na chatu jej manžela, kde sa často organizovali rodinné oslavy, pričom mama bola pôvodcom dobrej nálady a príjemne strávených chvíľ. Uviedla, že matka ju podporovala aj v kariére. Bola známa talentom na ručné práce a za maminej podpory ona vyštudovala na strednej škole módne návrhárstvo, ktorému sa v dospelosti aj venovala. Jedným z najkrajších období v roku boli pre ňu vianočné sviatky, ktoré boli vždy v znamení rodinnej pohody, lásky a radosti, za čím stála práve jej mama. Mama bola nesmierne aktívna, okolie ju malo rado, bola zábavná a obľúbená. Označila ju za základný stavebný kameň jej rodiny a teraz jej veľmi chýba. S mamou sa pred smrťou stretávala minimálne 1x do týždňa a keď k nej mama prišla, zvyčajne šili, pretože mama si vždy hľadala nejakú robotu. Po matkinej smrti sa u nej veľa zmenilo, ako keby z nej niečo vytrhli. Od uzavretia manželstva v roku 1990 žalobkyňa v 5. rade už s rodičmi nebývala. Jej matka však stále bola základným kameňom rodiny, nakoľko všetkých spájala a okolo nej sa všetko točilo.

f) Žalobkyňa v 6. rade - vnučka nebohej uviedla, že posledných 10 rokov žije v Bratislave a z toho dôvodu sa so starou mamou stretávala priemerne raz mesačne. Vtedy trávili čas aj na bežných návštevách pri káve a koláči, navštevovali chatu na Podbanskom, venovali sa prechádzkam v lese, hubárčeniu, zbieraniu čučoriedok. Od starej mamy sa naučila veľa praktických činností v domácnosti. Pre všetkých predstavovala teplo domova, mäkké láskavé objatie a prostú radosť zo života. Jej smrť bola pre žalobkyňu „ako blesk z jasného neba“. Má niekoľkoročný vzťah s partnerom, s ktorým si aktuálne prerábajú rodinný dom v Banskej Bystrici. Naposledy bola so starou mamou na chate na Podbanskom v septembri 2020.

g) Žalobkyňa v 7. rade - dcéra nebohej uviedla, že jej mama bola obetavá, pracovitá a starostlivá. Aj keď nie vždy to mala ľahké, nesťažovala sa. Chýba jej mamin smiech, jej dobrá nálada, vždy na Vianoce spolu piekli, spievali si, pričom mama veľmi pekne spievala. Mama sa veľmi potešila keď jej oznámila, že po dlhej dobe bude mať dieťa. Matka milovala všetky svoje deti, aj všetky svoje vnúčatá. Keď sa niečo stalo, vždy jej žalobkyňa zavolala alebo sa s ňou chcela podeliť o radosť. Má stále pohnútku vytočiť jej číslo. Vo výpovedi uviedla, že po skončení strednej školy s matkou pracovali u jedného zamestnávateľa v Kožiarskych závodoch. Žalobkyňa naposledy pracovala v banke, kde sa matka za ňou zastavila večer pred smrťou. Prišla jej povedať, že kúpila darčeky a dohodli sa ešte na spoločnom pečení. Spolu so svojimi deťmi rodičov veľmi často navštevovala, možno 2 - 3x týždenne. Potvrdila, že mama bola taký stmeľovač rodiny, bola veľmi dobroprajná, vždy sa smiali. Vek ani zdravotný stav ju neobmedzoval, pričom bolo obdivuhodné, že nič nedávala najavo. Odvtedy, ako prvýkrát sa vydala v roku 1990, až doteraz, mala vlastnú domácnosť a s rodičmi teda nebývala.

h) Žalobkyňa v 8. rade - vnučka nebohej uviedla, že so svojou starou mamou mala intenzívny vzťah. Aj keď nežije v Liptovskom Mikuláši, vždy, keď mohla, bola ju navštíviť. Mimo týchto stretnutí si pravidelne telefonovali, zdieľali navzájom novinky zo života alebo jej často dávala rady do kuchyne. Tieto telefonáty prebiehali aspoň 1x do týždňa. Vždy na prvý sviatok vianočný sa stretli celá rodina u starých rodičov doma. Po smrti starej matky sa takéto stretnutia nekonajú, a preto je jasné, že práve ona bola tým tmelom, ktorý ich spájal. Stará mama s ňou absolvovala prvé prijímacie skúšky v Prahe a keď nedopadli podľa jej predstáv, tak ju utešovala. Stará mama ju podporovala v jej kariére, ale žiaľ prvé profesionálne vystúpenie už vidieť nestihla. Uviedla, že starkú vnímala ako druhú mamu, ku ktorej počas detstva veľmi často chodila. Starká bola jedna z mála z rodiny, ktorá ju podporovala v snahe stať sa herečkou. Vek starkú neobmedzoval, bola dušou každej párty. Uviedla, že od roku 2014 študovala v Bratislave a vzhľadom na jej povolanie herečky nemáva voľné víkendy, takže chodievala do Liptovského Mikuláša v iné dni, zvyčajne 1x do mesiaca. Žije v Bratislave, kde sa zdržiava v byte rodičov svojho priateľa a v Žiline má prenajatý byt. Jej partnerský vzťah trvá 5 rokov. Naposledy starkú videla v novembri 2020.

i) Žalobca v 9. rade - vnuk nebohej neuviedol v žalobe žiadne skutkové tvrdenia. Vo výpovedi na pojednávaní uviedol, že so starou mamou mal veľmi intenzívny vzťah najmä odvtedy, ako sa presťahovali do Liptovského Mikuláša. Od malička trávil u starých rodičov celé prázdniny a aj svoje choroby. V poslednom roku sa stretávali menej často, možno 1 alebo 2x týždenne, ale často si telefonovali. Starú mamu označil za veľmi aktívnu. Podporovala ho keď chodil do základnej umeleckej školy, chodila na jeho ochotnícke vystúpenia, bola stmeľovačom rodiny. Veľmi ho zasiahla starkina smrť, nakoľko bola nečakaná, bol to pre neho šok a nestihol sa s ňou rozlúčiť.

j) Žalobkyňa v 10. rade - dcéra nebohej uviedla, že nebohá bola nielen jej matkou, ale aj dôverníčkou a kamarátkou. Označila svoju matku za milú, dobrú, ochotnú, spoločenskú osobu so zmyslom pre humor, pre ktorú bola rodina všetko. Všetkých mala rada, pomáhala im, spájala ich keď sa pohádali. Keď sa narodila jej dcéra O., bola pri nej, pomáhala jej zvládnu materské povinnosti. Keď sa rozviedla, bola to práve mama, ktorá jej pomohla začať znova. Vďaka matke sa postavila na vlastné nohy a dokázala vychovávať dcéru. Spolu s dedom sa starali aj o jej dcéru, s ktorou sa presťahovali k starým rodičom do Porúbky, keď táto mala 1 rok. Mama jej bola oporou v najťažších životných chvíľach, povzbudzovala ju, a preto bola rada, keď jej to mohla čiastočne vrátiť tým, že kúpili byt v Liptovskom Mikuláši. Rodinný dom v Liptovskej Porúbke totiž potreboval zásadné opravy. Odvtedy, ako rodičia bývajú v Liptovskom Mikuláši, stretávala sa s nimi denne, nakoľko bývajú blízko seba. Uviedla, že mamu vek ani zdravotný stav v ničom neobmedzoval, ona chodievala s mamou k lekárovi, kde ju zvyčajne vozila. V daný deň ju neviezla k lekárovi na žiadosť matky (možno chcela ísť po vyšetrení u lekárky nakúpiť vianočné darčeky, alebo navštíviť kamarátku). Mama jej chýba vo všetkom. Vydávala sa v roku 2004 za otca svojej dcéry, avšak toto manželstvo nebolo šťastné a rozviedli sa v roku 2009. Potom od roku 2010 mala 13 rokov jedného

partnera, s ktorým sa neskôr rozišla, keď už matka nežila. Keďže jej manželstvo nebolo šťastné, manžel bol agresívny, tak s dcérou opakovane utekala k rodičom a na rok sa k nim dokonca aj presťahovala. Jej dcéra trávievala u starých rodičov celé prázdniny aj so svojim bratrancom S.. Teraz, keď mama medzi nimi nie je, cíti prázdno vo svojom srdci, cíti, že rodina už nie je taká súdržná, ako bývala.

k) Žalobkyňa v 11. rade - vnučka nebohej uviedla, že ona a jej syn stratili milovanú starkú a najbližšiu osobu. Starká ju vychovávala, trávili spolu veľa chvíľ. Jej syn bol jediné pravnúča a miláčik. Starká ju naučila variť, chodili spolu na rôzne podujatia, na jej tanečné vystúpenia a bola na ňu pyšná. Moc jej pomohla, keď v 16-tich rokoch otehotnela a dala jej silu, že to zvládla. Starká bola jej druhou mamou, nahrádzala jej matkin čas, ktorá roky ťažko pracuje za oboch rodičov. Starká jej moc chýba a ťaží ju to na srdci. Vo výpovedi uviedla, že so starkou bola deň pred jej nehodou spolu so svojim synom. Táto jej doniesla uštrikované ponožky a svetrík pre jej syna, ktorý mal vtedy 5 mesiacov. Uviedla, že ju mrzí, že starká nebude pri nej, keď bude malý vyrastať. Na starkú si spomína ako na silnú osobnosť. V čase jej smrti bývala s priateľom v Liptovskom Mikuláši. V nedeľu pred jej smrťou, ju na narodeniny prišla navštíviť, priniesla jej tortu. Nemohla potom uveriť keď jej v utorok zatelefonovali, že stará nežije. Od svojich 13 rokov je evidovaná v psychologickej poradni O.. J., ale kvôli iným problémom - dôvodom bolo viacero vecí. Vždy mala u starkých izbu, starkú navštevovala aj 3x týždenne. Otehotnela veľmi mladá a neočakávane. Prvej to povedala starkej, a potom až mame. Od januára 2023 býva v byte so starkým, kde sa presťahovala spolu so svojim synom. Biologický otec sa o svojho syna nezaujíma a neplatí jej ani výživné.

9. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že dňa 09. 12. 2020 v čase o 06.25 hod. žalovaný v 1. rade viedol osobné motorové vozidlo zn. Seat Ibiza, ev. č. LM883CV po ceste č. 1/18 v Liptovskom Mikuláši, pričom keď prechádzal ulicou Palúčanská, prehliadol prechádzajúcu chodkyňu S. K., ktorá prechádzala cez riadne vyznačený priechod pre chodcov v smere od autoumyvárne Laserwash k pohostinstvu U kaplánov a v dôsledku nedania prednosti chodkyni došlo k nárazu uvedeným vozidlom do S. K., ktorá následkom úrazu bola odhodená od vozidla a spadla na vozovku. Pri zrážke utrpela traumatickohemoragický šok, zapríčinený drvivým poranením panvových kostí a vnútorných orgánov, pričom v dôsledku týchto zranení po prevoze do nemocnice zomrela. Voči žalovanému v 1. rade bolo za uvedený skutok vedené trestné stíhanie, ktoré bolo skončené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 28. 06. 2021, č. k. 3T/42/2021-200, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste a potvrdil, že žalovaný v 1. rade spáchal uvedený skutok, čím sa dopustil prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona (s použitím § 138 písm. h/ Trestného zákona), za čo bol odsúdený podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. l) a § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, ktorý bol podmienečne odložený podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona s určením skúšobnej doby na 3 roky. Obvinenému - žalovanému v 1. rad bol zároveň uložený trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na 5 rokov a 10 mesiacov, poškodený L. K. bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na civilný proces - rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 28. 06. 2021. Znaleckým dokazovaním, vykonaným v trestnom konaní, bolo za bezprostrednú príčinu smrti určené zranenie, ktoré S. K. utrpela v súvislosti s autonehodou, pri ktorej do nej, ako do chodkyne, narazilo idúce osobné motorové vozidlo. Spoluzavinenie chodkyne konštatované nebolo.

10. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len „Obč. zák.“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

11. Podľa § 13 Obč. zák.
(1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.
(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

12. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromia a rodinného života.

13. Podľa § 420 ods. 1 Obč. zák., každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil právnej povinnosti.

14. Podľa § 427 ods. 2 Obč. zák., rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

15. Smrť S. K., a hlavne okolnosti je úmrtia, predstavuje nepochybne neoprávnený zásah do osobnostných práv pozostalých - sekundárnych obetí. Právo na rodinný život je právom osobnostným, preto súd u každého zo žalobcov skúmal, či sa jednalo medzi nimi a nebohou o vzťah takej blízkosti a intenzity, že tieto osoby vytvárali a zdieľali spoločný život a najmä či doterajšie zadosťučinenie, konkrétne vo forme právneho postihu žalovaného v 1. rade, možno považovať za dostatočné.

16. Vypočutím žalobcov bolo preukázané, že tragická, náhla a neočakávaná smrť S. K. bola spôsobilá zasiahnuť do života jej blízkych, keďže sa jedná o neodvrátiteľné a trvalé následky. Nebohá bola nesporne dôležitým členom rodiny, viacerí žalobcovia sa vyjadrili tak, že rodinu stmeľovala.

17. Strata blízkej osoby predstavuje definitívne pretrhnutie citových väzieb najbližších medziľudských vzťahov, pričom sa jedná o stratu definitívnu, keď pozostalé osoby prišli o možnosť rozvíjať ďalej tieto vzťahy. Nesporne najbližší a najintenzívnejší vzťah s nebohou mal jej manžel, s ktorým prežila 57 rokov života. Potom je pochopiteľné, že smrť životnej partnerky najviac zasiahla jej manžela - žalobcu v 1. rade, ktorý vo veku 80
rokov zostal nečakane sám. S takou situáciu nepočítal, pretože manželka vo svojom veku zvládala bez problémov starostlivosť nielen o domácnosť, ale spoločne viedli aj aktívny spoločenský život.

18. Pokiaľ ide o deti nebohej - žalobcov v 2., 5., 7. a 10. rade, tieto už v čase matkinej smrti síce mali vytvorené vlastné rodiny, avšak nesporne mali s matkou veľmi blízky vzťah. Nakoľko úzka citová väzba medzi rodičmi a deťmi nezaniká tým, že deti opustia rodičovský dom a vytvoria si vlastnú rodinu, protiprávnym konaním žalovaného v 1. rade nepochybne bolo zasiahnuté do emocionálnej sféry plnoletých detí v takej intenzite, ktorá zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ust. § 13 Obč. zák.

19. Pokiaľ sa však blízkosť a intenzita vzťahov u manžela a detí obete predpokladá (ak sa nezistí opak), u iných osôb, napr. u vnukov, je kvalitu týchto vzťahov nutné preukázať. Vnuci totiž netvoria tzv. kmeňovú rodinu (§ 15 Obč. zák.), preto sa u nich predpokladá dostatočná psychická odolnosť a ich prípadná citová ujma musí byť preukázaná. Muselo by ísť hlavne o vzťah takej blízkosti a intenzity a vzťah úzkej dôvery, ktorým by tieto osoby vytvárali a zdieľali spoločný život. Nahrádza sa totiž ujma na osobnostnom práve, nie duševné útrapy, a potom právo na odškodnenie nevzniká pri bežnom smútku nad stratou blízkej osoby. Náhrada nemajetkovej ujmy totiž nepredstavuje náhradu za život, ani nevyjadruje hodnotu života usmrteného.

20. Vo vzťahu k náhrade za nemajetkovú ujmu zákon nestanovuje konkrétne peňažné čiastky pri určení výšky náhrady sekundárnych obetí, ale uplatňuje sa voľná úvaha. Vzhľadom na rozhodovaciu prax slovenských súdov vo veciach určenia náhrady nemajetkovej ujmy, súd vyhodnotil nárok žalobcu v 1. rade, ktorý si uplatnil sumu 15 000,- eur, za primeraný. Žalobca v 1. rade bol životným partnerom nebohej, celý čas žili v spoločnej domácnosti, vychovali spolu 4 deti a v poslednom období, už vo vyššom veku, si boli vzájomnou oporou. Žalobca v 1. rade teda stratil najbližšiu osobu. V dôsledku jej smrti je viac odkázaný na pomoc svojich dcér. Morálne zadosťučinenie vo forme odsúdenia žalovaného v 1. rade v trestnom konaní nemôže nahradiť vzniknuté útrapy, a preto súd žalobcovi v 1. rade priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15 000,- eur.

21. Nebohá S. K. síce bola už vo vyššom veku, trpela niektorými ochoreniami (bolesťami chrbta), ktoré ju však neobmedzovali v bežnom spôsobe života. Stále tu bola pre svojich blízkych, najmä pre svoje deti, ktorým sa snažila pomáhať v rámci svojich možností a bola tu pre nich, keď potrebovali od nej pomoc a radu. Bez ohľadu na vek, smrť rodiča sa detí bytostne dotýka zvlášť, keď je taká náhla, ako v danom prípade. Súd preto priznal žalobcom v 2., 5., 7. a 10. rade náhradu nemajetkovej ujmy v uplatnenej výške 10 000,- eur, ktorá zodpovedá priemernej hodnote nemajetkovej ujmy, priznávanej súdmi Slovenskej

republiky pri priznávaní náhrady nemajetkovej ujmy deťom nebohých. Aj vo vzťahu k deťom súd dospel k záveru, že morálne zadosťučinenie vo forme trestného postihu žalovaného v 1. rade nie je postačujúce.

22. Vo vzťahu k ďalším príbuzným, t. j. k vnukom, však súd nemal preukázané takú blízke spolužitie napr. v spoločnej domácnosti, príp. mimoriadnu intenzitu vzťahu so zomrelou. Nepochybne vnuci nebohej mali ku svojej starej matke pozitívny vzťah, ktorý však nevybočoval z bežných vzťahov vnukov a starých rodičov. Títo sa bežne kontaktovali s nebohou, telefonovali si, príp. sa navštevovali podľa toho, ako mali zorganizovaný svoj život. Nepochybne sa vždy na stretnutie s nebohou tešili, ale nezdieľali spoločný život. Žalobkyňa v 3. rade mala v čase smrti starej matky 31 rokov, bola vydatá, mala vlastnú domácnosť. Žalobca v 4. rade mal v čase smrti starej matky 30 rokov, žil v partnerskom vzťahu so ženou, s ktorou viedli spoločnú domácnosť. Títo dvaja žalobcovia sa narodili a vyrastali v Českej republike, takže so starou matkou sa stretávali vtedy, keď prišli na Slovensko, alebo ona pricestovala do Prahy. Bežný telefonický kontakt, ktorý udržiavali, nemožno hodnotiť ako zdieľanie spoločného života. Žalobkyňa v 6. rade mala v čase smrti starej matky 29 rokov, posledných 10 rokov žila mimo Liptovského Mikuláša a starú matku navštevovala zvyčajne raz mesačne, keď prišla do Liptovského Mikuláša ku svojim rodičom. Od roku 2013 má partnera, s ktorým aktuálne vedú spoločnú domácnosť. Žalobkyňa v 8. rade mala v čase smrti starej matky 29 rokov, minimálne 5 rokov chodievala do Liptovského Mikuláša zvyčajne raz do mesiaca ku svojim rodičom a pri tejto príležitosti navštevovala aj nebohú. V čase smrti starej matky mala niekoľkoročný partnerský vzťah, ktorý trvá doteraz. Žalobca v 9. rade žije so svojou matkou, starú matku navštevoval v poslednom období 1 alebo 2x do týždňa, telefonovali si. V čase smrti starej matky mal 16 rokov. Nepochybne sa ho jej smrť dotkla, avšak nebola preukázaná intenzita, ktorá by mala za následok vznik závažnej ujmy. Obdobne žalobkyňa v 11. rade, mala v čase smrti starej matky síce len 17 rokov, ale žila v spoločnej domácnosti s priateľom a maloletým synom. Pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je rozhodujúci stav v čase smrti S. K., takže pokiaľ v súčasnom období žalobkyňa v 11. rade býva so starým otcom - žalobcom v 1. rade, nie je to v danej veci právne významné, pretože pre posúdenie nároku je určujúce, že žalobkyňa v 11. rade nemala taký blízky a intenzívny vzťah s nebohou, s ktorou by prípadne zdieľala spoločný život.

23. Vzhľadom na uvedené dôvody preto súd nárok žalobcov - vnukov nebohej, ako nedôvodný, zamietol.

24. Vecne pasívne legitimovanými vo veci náhrady za nemajetkovú ujmu je žalovaný v 1. rade, ako vodič motorového vozidla, z dôvodu porušenia ustanovenia § 420 ods. 1 Obč. zák. s tým, že zároveň objektívne zodpovedá za vzniknutú škodu aj ako prevádzateľ motorového vozidla v zmysle § 427 ods. 2 Obč. zák. Zodpovednosť žalovaného v 2. rade je daná podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o PZP), ako poisťovateľa motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda. Otázku zodpovednosti poisťovne rieši aj konštantná judikatúra - rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. 07. 2017, sp. zn. 6NCdo/1/2016 a iné). Skutočnosť, že z ustanovenia § 15 zákona o PZP vyplýva právo poškodeného uplatniť na súde nárok voči poisťovni však neznamená, že poškodený takýto nárok nemôže uplatniť aj voči škodcovi. Jedná sa však o dva samostatné nároky poškodeného proti dvom subjektom, ale voči každému z nich z iného právneho dôvodu. Preto je daná zodpovednosť žalovaného v 1. rade, ako vodiča za škodu podľa ustanovenia § 427 Obč. zák. a škodcu v zmysle
§ 420 ods. 1 Obč. zák. v spojení s ustanovením § 441 Obč. zák. a zodpovednosť žalovaného v 2. rade je daná poistnou zmluvou a z nej vyplývajúcou povinnosťou plniť z povinného zmluvného poistenia.

25. Podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

26. Žalobcovia žiadali zaplatiť uplatnený nárok v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcami navrhnutá lehota, aj s prihliadnutím na výšku priznaného plnenia, súd považoval za primeranú a žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal zaplatiť priznané sumy žalobcom v 1., 2., 5., 7. a 10. rade v lehote 15 dní, ktorá začne plynúť právoplatnosťou tohto rozsudku. Povinnosť plniť súd uložil obidvom žalovaným, a to žalovanému v 1. rade ako osobe, ktorá zavinila vznik škody a žalovanému v 2. rade ako poisťovateľovi z titulu PZP. Nakoľko zodpovednosť každého zo žalovaných je daná z iného právneho dôvodu, súd rozhodol, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

27. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 262 CSP
(1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
(2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.
(3) Ak súd rozhoduje čiastočným rozsudkom alebo medzitýmnym rozsudkom, môže rozhodnúť, že o trovách konania bude rozhodnuté v rozsudku, ktorým rozhodne o všetkých uplatnených procesných nárokoch alebo o celom uplatnenom procesnom nároku.

30. Podľa § 257 CSP, Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

31. Žalobcovia v 1., 2., 5., 7. a 10. rade mali v konaní plný úspech, preto im súd priznal voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Aj v prípade trov konania plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

32. Žalobcovia v 3., 4., 6., 9. a 10. rade v konaní boli neúspešní, a preto vo vzťahu k nim by vznikol nárok na náhradu trov konania žalovaným v 1. a 2. rade. Súd však žalovaným v 1. a 2. rade nepriznal voči týmto žalobcom nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že výsledok konania závisel od úvahy súdu. V tom videl súd dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré žalovaným v 1. a 2. rade nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku,
1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.